A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÓL *Szeredán* 13. *Augustusb.* 1788.

Apróbb Hadi Hirek.

A' múlt hónapnak 24-dikén azt irják *Czerovlány*, *ból*, hogy itt Törökök a' mi hidunkon fellyül igen derék 2. ostromló hányást készitettenek légyen, és hogy némely ágyuik még meszszebb viszik a' gollyóbist, mint a' miéink, és már most a' találásra-is alkalmatosobbak. Midön ezek 13-dikban a' mi Dubitzánkra tüzelnek vala, 10 bombit, mind 33 és 39 fontosokat az innen lévö Dubitzába bévetettenek, és azok által 2 házot meg-is gyújtottanak; mig mi ekkor öket 600 ágyu-lövésekkel el-hal-

gatni kénſzeritéttük. Itt a' hidnál, az ellenség-felöl egy véghetetlen nagy Sántzot kéſzitettenek-el ſajdithatatlan minákkal, és a' mi réſzünkröl magát minden Batalion különös Sántzba verte. — A' Viznek ſzüki nálunk hallhatatlan: még tsak a' föbb Tiſztek-is alig találhatnak magok ſzámokra. A' lovak egy órányi járó földre vezettetnek az ivásra. — — A' múlt hón. 20-dikán 7 Törökök jövének Dubitza és Backin között lévö Sántzunkra által: egy Tábori kotsiſt, ki éppen akkor itatja vala a' lovakat, le-vágának és a' lovakot el-hajták; de ezzel még meg-nem elégedvén, nyargaltokban 2 gyermeket el-kapának a' mi Dubitzánkból; kiket midön egy aſzſzony kivánná óltalmazni, azt-is kereſztül döfék: ekkor 12 kemény lövök minden ſzükség nélkül hátra vonván magokat, azok gyalázatoſon veſzſzö ſzaladának; az örizeten lévö katona pedig; ki a' maga hellyéröl meg-nem ſzaladván, az el-ſzaladtaknak-is el-hányt fegyvereket bátorságos helyre rakta vala Káplárnak tétetett.

A' Török Dubitzánál Juliusnak 22-dikén mintegy 4-ezer Törökök Táborba ſzállván, mingyárt akartak valamihez fogni, hogy hijában ne üljenek; leg-elsöbben-is a' mi *Tilliai* Sántzunkra próbálák ütni, melyet a' mi Tiſztjeink éſzre-vévén, azoknak ellenébe rendeléſeket tevének. Mintegy 500-an a' Törökök, egynéhány tsoportban, már a' mi Sergünkhez közelgetnek vala; kik a' ſzéllsö vigyázatról egy Húſzárunkat el-lövén, két Török a' lovárol le-ſzálla, hogy az el-eſett Húſzárnak fejét vegyék: azonban egy Stráſameſter 14 Húſzárral réſzünk-

szünkröl elö-nyargalván, nem akarja vala engedni; hogy azon el-esett Húszár-pajtásoknak fejét a' Törökök el-vigyék; ezek 14-en ollyan markosón-is fogák a' dolgot, hogy a' tsaport törökség meg-futamodék elöttök, de közüllök-is 3 Vitéz el-esék. Más-felöl egy osztály Húszárság az alatt segittségre érkezvén, az el-széllyedett ellenségnek tsoportjai minden-felöl öszve-gyülének, és viszsza-takarodának; ezeknek kergetésében, a' mi leg-nagyobb kárunk, a' *Kinszki* lovasok közüll való Fö-Hadnagy *Döllnernek* esete, a' ki egyszersmind Generálmájor *Bubenhovennek* Adjutántja vala. Ez a' Fö-Hadnagy a' maga Generálját keresi vala a' Sántzban, és ottan nem találván, ki-nyargalt vala a' tsatázók-felé, a' hól ötet a' Törökök egyedül kezdék kergetni; akkor ugyan a' fellyebb említett Strásamesterhez érkezék: a' mikor azon Fö-Hadnagynak nem lett volna késö viszsza-térni, de ö önként a' 14 legénnyel edgyütt kergetni kezdette az ellenséget, mellyet ugyan ö nekie a' Strásamester nem jovaliott; sött intette hogy térjen viszsza a' meg-fáradott lovával a' veszedelemböl; de ö tsakugyan ottan maradván, egy hajitott dárda által halálosón meg-sebesitteték, és kevés órák múlva a' *Tilliai* Sántzban meg-hala. Ezeken-kivül még két Stuttzosunk elesett, és 2 Húszár meg-sebesittetett: az ellenség közül tsak 2-tö maradott a' tsata hellyén halva, kik közül edgyiknél sok Török irás találtatott; de még többen-is estenek-el, a' kiket ök magokkal el-vittek. A' mi Sántzunkból a' tsata alkalmatosságával szüntelen ment az ágyu gollyóbis, mellyek nem jártak

az ellenség között mindenkor hijában. — 22-dikben a' *Sz. György* Regement, és a' *Ferdinánd* Batalionja *Novikoz* küldettek; mivel-hogy hallatott, hogy ottan a' Törökök ſzámoſon gyülekeznek: mi lett és történt ottan, ezután meg-halljuk.

A' Fö-Hadi-tatástól ki-adatott jelentéſek.

(**) A' Bánátuſi Tábortól *Mehádiáról* Jul. 28-dikán költ: A' Bortsénynál álló Illiriai Határnokoknak Májora *Duka* meg-tudván, hogy a' Törökök *Kerbunyeſtinél* Táborba ſzállani ſzándékoznak, hogy a' miéinket annál inkább nyúghatatlanitsák; tehát ezen két Fö-Harambasáknak *Purék*, és *Sumánka*, kezek alatt, a' Szabad-ſeregből vagy Tolvaj Kompániából bizonyos ſzámu válogatott legényeket, az ottan lévö erdökbe küldött: ezen Harambasák, Jul. 21-dikén *Sok* nevü Falunál, a' Törökökkel öſzve találkozván, azokra rá-ütöttek; és egynéhány órákig tartott tsata után, azokból 40-nt el-ejtvén, ſokakot meg-ſebeſittvén, azokat egéſzlen el-kergették. Magok közüll 6-ton ſebeket hoztak, 2-tö pedig elfogatott, de a' mely igen különös, még egy ſem eſett-el halva. — A' *Szemendriánál* lévö Török Táborból Jul. 26-dikán reggeli 10-órakor, 300 gyalog, és 200 lovas Törökök, *Kullis* nevü kis Város-felé; melyben Fö-Hadnagy *Szava Demelits* keze alatt 150 Szabad-ſergeſek valának örizeten, meg-indúltak: a' Törököknek ſzámok mentekben, és az alatt mig ezen Városotskát körül vették, Boſarovátzból és a' Szemendriai Táborból annyira nevekedett; hogy 40 Záſzlók alatt 3-ezerre ki-tölt. Mihelyt a'

Ki-

Kubinban lévö Generálm. Gróf *Aſpermont* a' Törökök Kullisra törekedö ſzándékát és mozdulását éſzre-vette; mingyárt Záſzló-tartó *Ogorelitza* által Fö-Hadnagy *Száva Demeliknek*, az ellenség érkezését és a' maga ſegittségét meg-izente: azonban maga a' Generálm. bizonyos Sereggel, a' Duna partján le-felé ereſzkedett; egy fél Kompániát pediglen a' Bánátuſi gyalog Határnokok közüll, két 6-fontos gollyóbiſu ágyukkal, a' Kulliſsal által ellenben lévö partra rendelt és állitott. Délben 12-órakor a' Törökök, nagy ſivalkodáſsal Kullis Várát meg-támadták; de egy felöl az emlitett ágyuk által, más felöl a' Várban lévö Fö-Hadnagy *Száva Demeliknek* jó rendeléſe, és legénnyeinek jól intézett tüzeléſe által tsak hamar azon tzéljoktól el-rekeſztetvén, a' meg-térésre kénſzerittettek. Egynéhányſzor a' Törökök egéſz eſtvéiglen, de mindenkor hijában próbálták azon Váratskát meg-venni; utólſzor eſtvéli 9-órakor egéſz erövel rá-mentek a' Vár kapujára: de midön azon jól bé-zárt kaput másképpen bé-nem ronthatták; puska-porral töltött nagy edényeket raktak éppen a' kapu mellé, és azoknak meg-gyújtáſa által akarták a' kaput fel-hányatni. Annyiban el-is érték ez által tzéljokat, hogy a' kapu, zárjai el-romolván ki-nyilt; de tsak ugyan a' benn lévöknek kemény tüzeléſe és ellent-állása miatt bé-nem mehettek: hanem utóljára a' Török Baſa, egy Követje által, a' Porta Kegyelmének igéretével, a' Várat fel-kérette; mely fel-kérésre a' benn lévö Szabad-ſergeſek derék lövéſsel feleltek. Ez után a' Törököknek egy réſze, a' közelebb lévö erdöbe

döbe ment éjtſzakai ſzállásra; a' más réſze pedigleg a' Vár mellett maradván, vigyázókot állitott, tüzeket rakott és a' Várat egéſz éjtſzakán lövöldözte és oſtromolta. —

Ezen a' napon olly ſzörnyü ſzél-véſz támodott vala, és a' Duna-is olly mozgásban vala, hogy azon hajóval vagy tutallyal *Kullis* Várához által-jöni éppen lehetetlen vala. De minthogy kövekezendö napra kelvén a' ſzél le-tsendéſedett, és Generálmájor Gróf *Aſpermont*-is olly hiſt vett, hogy a' Baſa a' ſok kár vallás miatt meg-keſeredett, azt végezte magában, hogy a' *Boſsarovátznál* öſzve-gyült Sergeket-is mind magához végye; 4000 fegyvereſekkel *Kullits* Vára oſtromát megint meg-ujjitsa, a' Várat öſzye-lövöldöztetſe, és a' benn-lévö katonaságot le-aprittaſsa; haſznára-is forditotta Genálm. *Aſpermont* ezen alkalmatos idöt; rendeléſt tett a' Népnek a' vizen való által-jöveteléröl; mely 27-dikben minden ellent-állás nélkül meg-is esék, és ſzándékát tellyeſité. A' miénk közzül itten egy Káplár és egy Frájter maradának halva, és egy más Káplár 3 köz-emberekkel ſebet kapának. A' *Kulitsból* ki-költözött Törökök 152 embert és 31 lovakat hagyának a' tsata piatſzán, és a' mint az után a' Kémek hirül hozták, igen ſok holtakat és meg-ſebeſedteket vittenek-el magokkal. A' meg-hólt Törökök között találtatának némely fö Törökök is, kiknél a' mi katonáink ezüſt és arany portékákot és drága kéſeket találának, mellyeket magokkal egy Tonna puskaporral és más dolgokkal által-hozának. Gen. Gr. *Aſpermont* mindenek felett

di-

ditséri fö Hadnagy *Száva Demelikh* és Záſzlótartó *Ogoreliza* Uraknak különös jó magok viſeleteket, és a' Szabad-ſeregbéli All-Tiſzteket és köz-embereket, nem győzi elégé ditsérni.

A' Horvúth-országban Czerovliánynál lévö Táborból 31-dik Julii. A' *Novihoz* közel lévö Törökök mintegy 150-nen, azon tállyékon a' hól a' *Sanna* vize az *Unnába* ſzakad, öſzve gyülekezvén; az Unna vizén, a' Fallána ſzigetén fellyül lévö mezöre által-jöttek, és ottan a' már le-aratott gabonát, búza kalangyákat (*Kereſzteket*) meg-gyújtották. Egy oſztállyal, a' *Lebernitzai* Sántznál álló *Práiſz* Sergebéli Kapitány *Ferráris*, némely Stuttzoſokat és Szabad-ſergeſeket azon Törökök ellen küldött; egyſzersmind pediglen ágyu-lövés által a' lármára jelt adott. Ezen jel-adásra, a' *Golló Petrónál* táborozó *Várasdi Kereſztes* Regemenbéli Major *Hiller*; két Kompániát Kapitány *Boitseta* és Fö-Hadnagy *Kvosdentsevits* Vezérségek alatt egy ágyuval edgyütt azon ellenségnek eleibe küldött: ezek az elleńséget nem tsak el-ſzéleſztették, hanem az Unna vizén-is viſzſza-kergették. Ugyan azon idöben, a' Szergárral által-ellenben lévö Török Sergek-is kezdették magokat mutogatni, és ſzándékoztak az Unna vizén a' többinek ſegitségekre által-jöni; de hogy azon ſzándékjokban a' miéink akadályt vetheſsenek: tehát az emlitett Major *Hiller*, a' *Mátsievitskó-Perdónál* álló, *Ekhárd* és *Mihailovits* Kapitányokat, a' magok Kompániájokkal, egy 3-fontos gollyóbiſú ágyuval, a' 2-dik *Bánál* Regementböl 100-emberrel, a' *Szluinerek* közül némely Stuttzoſokkal, és

a' Szabad-ſergeſeknek egy réſzével elejekbe küldötte. Ezek a' miéink, Durina ſzigeténél által-menvén, az ellenséget ollyan vitézül meg-támadták; hogy azoknak rendjeit meg-bontván, Jablonitza-felé el-kergették. Az alatt haſonló dolog történt *Tsatsavitza* Falunál-is; a' hól a' miéink az ellenséget egéſzlen a' Faluba kergették, ott némely házakat meg-gyújtottak, és 63-darab ſzarvas marhát prédául hozván viſzſza-tértek. Mig ezen tsatázáſok folytanak, Major *Hiller Novi* Várát ſzüntelen ágyuztatta, hogy a' Várban lévö ágyuk, a' mi tsatázónkat ne-érkezzenek háborgatni: valósággal az ágyus Seregbéli Hadnagy *Mráz*, ollyan hathatoſsággal tüzeltetett az ágyukkal, hogy az által nem tsak a' Várbéli Török ágyuk a' miéinknek ſemmit ſem árthattak, hanem, a' mi ágyuink által ſok Törökök, kik a' tsatázóknak és már ſzaladóknak ſegittségekre igyekeznek vala el-is eſtenek. Ezen tsatákban réſzünkröl tsak 1. eſett-el, és 14-en kaptak ſebeket' a' ſebesültek közé ſzámláltatik, a' *Szluiner* Regementbéli Záſzló-tartó *Ivántsits*-is. Az ellenség közül az el-eſteknek és ſebesülteknek ſzámok, azon 80-non kivül, melyet a' miéink bizonyoſon tudnak mennyire meheſsen; nem lehet meg-határozni: mivelhogy ezen tudóſitásnak napjáig még ſenki *Noviba* bé-nem botsáttatott. A' Major *Hiller* meg-ditsérte a' maga keze alatt és ſzeme elött tsatázóknak bátor Vitézségeket; ö Felsége pedigien ezen Major *Hillert*, moſtani és mindenkori jó maga-viſeletéért, ugyan azon *Kereſztes Sz. Gy.* Regementnél Oberſtlájdinántságra léptette, mig több jútalom érheti.

A

A' Muſzka es Tsáſzári edgyesült Táborból Khotzim mellöl Auguſtusnak 1-söjén költ: A' mi *Khotzimot* oſtromló Sergeink ellen Jul. 28-dikán, 4-ezer Tatárokból és Törökökböl álló ellenséges Sereg érkezett; a' Tatárokat vezérelték ezek: *Akmed* a' Tatár Khánnak fija, *Urfalvalu* egy Barjaktár, és egy Szúltán nemzetéböl való Fö-Tiſzt: a' Törököknek fövebb Vezérjeik valának *Ibráhim* Baſsa, *Mehemed* Aga, és *Tufegeſsi* Baſsa. Ezen ellenséges Sereg 4-ſzakaſzokba oſzolván, három réſz ſzándékozik vala a' miéinket meg-támadni; a' 4-dik pediglen tartáléknak (*reſerve*) maradni. Illyen formán 28-dikban reggeli 9-órakor 3-ezerböl álló Törökök és Tatárok, a' miéinknek bal-ſzárnyára, a' hol a' Sztrojélli és Botusáni útban, az *Erdödi* Obeſt 2-dik Svadromával Kapitány *Rákovſzki* áll vala, rá-ütének; ezen Kapitány mellett vala az Erdélyi Oláh Határnokok közüll egy Kompánia, a' kiknek egy közel-lévö dombon 2 ágyujok ſzegeztetett vala-ki: az ellenségnek több réſze az erdöben el-rejtve, a' júhnyájaknak el-prédálására ki-ment Tatároknak fedezésére, tartalékban maradott vala. Egy ideig folytatott mangaléta és ágyu tüzelés után, az ellenség meg-ſzünt a' miéinknek bal-ſzárnyának oſtromlásától; hanem *Deljen* Falu-felé az erdöbé vonta magát, mind azért hogy a' miéinknek hátok megé kerülheſsen, mind pediglen azért, hogy a' prédára kiment Tatárokat fedezheſse: egyſzersmind pedig fordult az ellenségnek egy réſze a' miéinknek jóbb ſzárnya-felé, a' hol Fö-Hadnagy *Szvolenſzki* vala egy tzúg *Erdödi* Húſzárokkal. De hogy a' miéink-is

fedeztefsenek, és a' prédáló Tatárok-is akadályoztafsanak; tehát a' 2-dik Oláh Határnokok Májora *Devtsits*, egy Kompánia gyalogokat és még egy tzúg Húfzárokot, a' miéinknek bal-fzárnya-felé az erdö fzellbe küldött; az *Erdödieknek* Májora *Képiró* pediglen, a' jobb fzárnyán egy Kompánia gyalogságnak és egy ágyunak fedezéfe alatt 5 tzúg Húfzárságot állitott-ki az ellenség eleibe. Ezen 5 tzúgra egynéhányfzor ütöttek-rá a' Törökök, de mindenkor vifzfza-verettek; kiváltképpen a' máfodfzori viadalkor ollyan el-tökéllett dühöfséggel és nagy fzámmal vóltanak a' Törökök, hogy már a' mi Húfzárjaink hátrálni kezdettek vala; de a' Májor *Képiró*, hathatos intéfe, és bátor vitézségének példája által, ugy fel-inditá Húfzárjait, hogy mondhatatlan febefséggel az ellenség közé bé-vágának, és azokat 3-óráig tartott tsata után a' viadal hellyéröl el-kergeték. E' fzerént az ellenség, a' külömb-féle marhákból álló prédával, mellyet a' tsata ideje alatt a' Tatárok gyüjtöttenek vala, Jul. 31-dikén eftvére, a' *Huki* határra meg-érkezett; onnan fzándékozik *Lárga*-felé: és ha *Jafsihoz* közelithet; tehát a' *Sztrojeftiben* táborozó Generállájdinánt *Splényi* Sergét van tzélja meg-támadni. Ezen tsátában a' 2-dik Oláh Regementbéli Hadnagy *Tanáfze Andronyinak* keze két gollyóbifsal lövetett által; az *Erdödi* Húfzárok közül való Hadnagy *Kótsit* pediglen egy Török dárdájával meg-febefitvén, a' földre le-esék, és a' Törököktöl el-fogaték. Ezen Hadnagynak 3-vitéz Húfzárok az Obeft. 2-dik Svadronjából meg-fzabadittására indultak vala; de a' feles törökségnek ke-

zé-

zéből ötet ki-nem ſzabaditthaták: hanem mind a' hárman ſebeket kapván viſzſza-térének, a' Hadnagy pediglen fogva el-viteték. Ezeken kivül 10-en eleſtenek, 12-ten ſebeket kaptanak, 15 gyalogok és két Húſzárok el-fogattanak: ez a' két Húſzár ſzénáért küldetett vala, és onnan viſzſza jövö útjokban eſtenek az ellenség kezébe; a' Húſzároknak lovai közül 19 meg-ſebeſittetett és 2-el-fogatott. Az ellenség közüll 14-gyen maradtak a' tsata-hellyén halva; az el-vitteknek és meg-ſebesülteknek ſzáma nintsen meg-határozva. A' Tatároknak Vezére, az az a' fennebb emlitett Tatár Khánnak fija mi-hozzánk fogságba eſett: itten fogtanak a' miéink 12-Török lovakot is. Ezen tsatában tett vitézségéért a' Húſzárok' Májora *Képiró* főképpen meg-ditsértetett. — Khotzim Várából Jul. 29-dikén Követek jöttenek Hertzeg *Kóburghoz* és Gróf *Soltikovhoz* illyen kérdéſsel, hogy: Meg-engedtetiké a' Törököknek Khotzimból a' ſzabados ki-költözés? Ezen kérdésre a' Követek, a' Várnak fel-adáſa iránt egynéhány fel-tételekből álló feleletet kapván, azzal a' Várba viſzſza-tértek, és azt igérték, hogy két 24-óra alatt a' Várbélieknek meg-határozásával a' mi Táborunkba ismét viſzſza fognak jöni. (Meg-kell jegyezni, hogy a' mely tudóſitásból Khotzimnak meg-vételét a' múlt Levelünkben Jul. utólsó napjára határoztuk vala; az a' tudóſitás hijánosnak tataláltatott: és igy ha akkor midön Khotzim meg-nem vólt véve, annak meg-vételét hirdettük; moſt már midön annak meg-lett vételéhez nagyobb bizodalmunk van, azt hirdetjük, hogy Khotzim még

fel-

fel-nem adta magát) Míg a' Khotzimi Követek a' két 24-órát a' Várban töltének, ollyan hir érkezett hozzájok; hogy az ö oſtromlott Várjoknak ſegittségére, nagy ſzámu Török Sereg vagyon érkezöben: erre nézve Jul. 31-dikén azon Követek illyen meg-határozáſsal és kivánsággal jöttenek a' mi Táborunkba, hogy vagy az engedteſsék-meg nékiek, hogy küldheſsenek ök *Jaſsiba* Követeket, annak megnézésére, hogy vallyon *Jaſsi* bizonyoſon el-vané már foglalva? vagy még a' Török kéznél vagyon; vagy pediglen tizen-egy napokig ſegyver-nyúgvás légyen, és ha Khotzimnak az alatt ſegittsége nem érkeznék, tehát akkor fel-fogná magát adni. Réſzünkröl a' *Jaſsiba* küldés tellyeſséggel meg-nem engedtetett, hanem Auguſt. 5-dik napjáig újjra a' gondolkodásra idö határoztatott; hogy ha azon napon fel-nem fogják a' Várat adni: tehát a' leg-iſzonyubb oſtromlás akkor ismét el-kezdödik. (**)

Elegyes Tudóſitáſok.

A' múlt hón. 14-dik napján költ Brüſzſzeli tudoſitáſok-ſzerént, egy F. Ts. és Királyi Kurirnak ide lett meg-érkezéſe után egy ujj Tsáſzári Dragonyos Regement állittatik-fel itten, melynek veres hajtókával lévö zöld köntöſe és káſkétája léſzen; és már a' legények ſzorgalmatoſon gyüjtetnek réája. — Az Auſtriai Belgiumbéli Sergek ujjolag parantsolatot vettenek, hogy meg-induljanak és az Auſtriai Kikötö hellyeket örzö Sergeket váltsák-fel; mivel ezek a' Horváth-orſzági Táborhoz ragaſztatnak.

Al-

Algir és Tripolis a' velünk való békeſséget felbontotta, és a' maga Tengeri *Kozákjainak* parantsolatba ki-adta, hogy az Auſtriai Záſzlók alatt repülö hajókra rá-üſsenek és azokat minden-felé vadáſzſzák. — — A' Tuniſi *Dey* pedig *Neutrálisnak* marad.

A' múlt h. 26-dikán mene Temesváron kereſztül a' nagy Tábor-felé egy Muſzka Kurir, ki 21 napok és ugyan annyi éjtſzakák alatt Kerſonból az útat Temesrárig mérte vala, és ſietett ö Felségéhez. Ez azt beſzéllette, hogy ö ſzemmel látott bizonyſága a' Muſzkáknak a' Törökkel a' Fekete-tengeren eſett 2-dik tsatájoknak, és az a' Muſzkák réſzéröl ſokkal ſzerentséſebb, hogyſem valamely ujság Levélben olvashatta vólna. 60 nagyobb és kiſsebb hajóit veſztette itt-el a' Török, mellyek vagy elmerittettek, vagy el-fogottak. A' mint ezen Kurir beſzélli, le-irhatatlan a' Muſzkák ezen viaskodáſoknak módja; de a' mellyel mi most itt idöt nem tölthetvén, jegyezzük-meg azt, hogy a' Kaputány *Baſſa* elégtelen ezen eſztendöben arra, hogy a' Tengeren tsak a' fülét-is meg-mozdittsa; már viſzſza-is tért, a' mint irják egéſz *Várnáig*, hól még egy-néhány meg-maradott rongyos hajóit fóldaztatja.

A' Svédeknek a' Muſzkákkal lett, és a' minapi Levelünkben irt tsatájok a' Báltikum-tengeren minden Levelektöl közönségeſen erösittetik, és tökéllettes igaz-is tsak ezt kell még hozzá tennünk, hogy a' Svédek-is egy 74 ágyus hajót a' Muſzkáktól elfogtanak.

Bukovinából a' múlt h. 22-dikén Szebenbe, onnan pedig ma Bétsbe érkezett tudósitás-szerént. — A' múlt hónapnak 13-dikán ezt irják *Khotzimról*, hogy innen a' Várból 4000 Törökök ki-utöttenek, melyröl már elöre a' miéink a' magok Kémjeik által tudósitást vévén, azoknak kölzöntelekre 2 Batalion gyalog, 1 Divisio a' Tsászaszár Huszár Sergéböl és 1 Divisio Kozákok olly móddal állanak, hogy mi nekutánna 2 egész órákig az ellenséget égö tüzes nyelvel köszöntgette volna, végre az ellenség viszsza szaladni kéntelenitteték, halva hagyván maga után 700 hóltakat, kik között a' Basának fija és edgy közelröl való attyafia-is a' tsata piatzon halva maradának. Mi a' Strásamesiertöl fogva le-felé 30 embereket és Tiszteket vesztettünk-el. Megsebesültek közüllünk 56-ton; ezeken kivül sok lovak sebet kaptanak és el-is estenek. Továbbá azt irják vala ekkor, hogy az éhség olly méllyen kotoráz a' Khotzimi kenyeres-kasárban, hogy ló-húsnál egyebet már ekkor nem vala mit enniek a' Várbélieknek. Az éhel dögleni kezdett lovakkal nem tudván mit tselekedni, azoknak nyelveket el-vágták és ugy tsapták-ki a' Várból, hogy a' miéink hasznokat ne-vehessék. Ez a' m. hónapnak még 13-dikáu vala e' szerént; de hogy Khotzim a' miéink, Otzakov a' Muszkáké, abban senki se kételkedhetik. Hogy Hertzeg *Naszau* a' Muszka Hajös Sereg fö Vezére a' fekete Tengerbe 3 dikszor-is meg-mosdota a' *Kapután* Bassa fejér szakállát, Otzakovnak fordult vala, és azt a' Tenger-felöl olly véghetetlen ágyuzással ostromlá, hogy a' talpig le-égett és romlott — és

fogo-

fogadom, hogy minden órán egész környül-állásával meg-haljuk, mitsoda Notán járta ezen 2 Török erősség a' Muszka és Austriai *Minuetet*.

Nints kedvem, hogy 2 ohajtva várt dolgokról a' magom Érd. Olvasóimat nem tudósíthatom. Irhatom azonban, hogy azon 3 Tsászári Tiszteket, kiket a' Skutari Gonosz-lelkü Bassa tsalárdsággal meg-öletett, a' Montenigrinusok tisztességesen el-temették. Ezeknek fejeket, a' mint irtuk vala, ezen gonosz Bassa a' Nagy Vezérhez küldette vala; de nem kapott-fel vele; mert a' Nagy Vezér ezt irá néki vissza; Te *Mahmud* Bassa, a' te örökös Urad a' Porta ellen-is mindég gonosz lelkü Pártütő vóltál, a' Keresztény Tsászár ellen-is annak maradsz, mig a' te hamis-lelküségeid tégedet utól nem érnek. A' Montenigriták a' F. Tsászárral nem tsak frigyet kötettek, hanem már *Vukásovits* allatt a' Skutari Bassa ellen öszve esküdtek, hogy őtet minden követöivel edgyütt a' halál küszöbéig üldözni meg-nem szünnek; a' mint hogy már a' *Rottaroból* jött Levelek szerént az Albaniaiakra rá-is ütöttenek és 30 falukat és 2 Városokat semmivé tettenek. Várják a' Monténegróbéliek az egynéhány tezerből álló Ts. segittséget, hogy egész Albaniát el-pusztittsák és a' *Skutari* gonosz-lelkü Bassán végképpen bosszut áljanak. A' Nagy Vezér a' Skutari Bassának azon 3 Ts. Tiszteknek fejét vissza-küldötte, és 3 Bassákot küldött ellene, kiknek a' Skutari Bassának fejét a' Nagy Táborhoz kelletik vinni. Ezen 3 Bassákot szemben találta a' Skutari Basának azon Követje, ki ezen fejeket a' Nagy Vezérhez vitte vala. Itt szép dolgokat fogunk minden órán hallani.

Tu-

Tudósitás.

Füskúti Landerer Mihálynál Posonyban, Pesten, és Kassán találtatnak e' következendó új ki-nyomtatott Könyvek:

Báró *Trenk Fridrik* emlékezetre méltó életének Historia. Második és Harmadik Darab. 8-vo 1788. 2 for. — Mind a' III. Darab 3 for.

Etelka, egy igen ritka Magyar Kis-Asszony Világos-Váratt *Árpád'* és *Zoltán'* Fejedelmünk' idejkben. 2 Darab, 10 képekkel. 8. maj. *Posonyban* és *Kassán*. 1788. 2 for.

Mátyus István, M. D. O és Uj Diaetetica. 3 Darab. *Posonyban* és *Kassan*. 3 for. 45 kr.

Németi Sámuel. Hív Lelki-Pásztor. 8-vo 1788. *Posonyban* és *Kassán*. 1 for. 30 kr.

Siegvárt' Klostrami Története. Két Darab 8-vo Posonyban. 2 for.

Geszner' Idium. Forditotta Magyarra *Kazinszky Ferentz*. 8-vo Kassán. 1788 40 kr.

Sturm Kristof és *Fiede János*, Istennel való Tásalkodás a' reggeli és estvéli órákon. Magyarra forditotta *Kármán Josef*. 8. maj. Posonyban 4 for.

Gróf *Pontisznak*, avagy a' tulajdon fija által megölettetett Atyának szomorú Története. 8-vo Posonyban. 1788. 20 kr.

Fridrik Elisiumban 8-vo Posonyban. 1788. 20 kr.

Francisci Forgachii de Gymes Pannonii, D. Ferdinándi I. Imp. ac Regis Hungariae Cancellarii & Antistis M. Varadiensium celeberrimi, Rerum Hungaricarum sui Temporis Commentarii Libris XXII. e Manuscripto in lucem prodeuntibus. Adjecit Indicem rerum memorabilium Alexius Horanyi. 8. *maj. Posonii & Cassoviæ.* 1788. 2 fl. 30 xr.

Koller Josephi Historia Eppiscopatus Quinqueecclesiensis. Tomi III. 8. *maj. Posonii & Cassoviæ.* 9 for.